

Fecske

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

FECSS

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- A Bácsfeketehegy Helyi Közösség Tanácsa, 2024.08.20-án megtartott ülésén döntést hozott, melyben a kishegyési Önkormányzathoz fordultunk, azzal az észrevétellel, hogy a településünkön végzett szennyvízhálózat helyreállítási munkálatai lassúak és minőségtelenek, ezért kérjük, hogy a megfelelő szerveknél ezt észrevételezzék (tekintettel arra, hogy a projekt Önkormányzati), és mindenképpen az eredeti állapot (munkálatok előtti) legyen a mérce, valamint határozzon meg olyan felelős személyt, elérhetőséggel és munkaidővel, akit Bácsfeketehegy lakosai fel tudnak keresni észrevételeikkel, panaszaikkal, kérdéseikkel.

-karbantartási munkálatok keretein belül megtörtént a játszótéri elemek javítása, melyek ismeretlen elkövetők által rongálódtak meg, annak ellenére, hogy kamerarendszer működik az adott lokáción.

- településünkön rövid időn belül lehetőség teremődik a szelektív hulladékgyűjtésre és annak elszállítására. Ez az úgynevezett „kék”kannák (kukák) szétosztásával kezdődik, amiről tájékoztatva lesz minden háztartás, utána pedig a termin meghatározása, ami az elszállítást illeti.

- emlékeztetőül, felhívnom a figyelmet, hogy községünkben továbbra is üzemel a nemrégiben megnyílt Hulladékgyűjtő Központ (HGK), ahova le lehet adni a szelektált hulladék engedélyezett fajtáit, melyet szintén képpel illusztrálunk

- az ingyenes avar elszállítást az idei évben is megszervezzük, melynek beosztását mellékelem

- természetesen a közterületekről sem feledkeztünk meg, ennek függvényében folyamatosan történik a zöld övezetek kaszálása, átfolyók és lefolyók tisztítása, szemetes kannák kihelyezése, valamint a településünkön folyamatban lévő munkálatokból eredendő egyéb, terven felüli aktivitások.

- hagyományainkhoz híven, az idén is szeptember második hétvégéjén szerveztük meg az 52. Szüreti napokat, a 22. Bácsfeketehegyi szőlész és borász találkozót, valamint a 13. Kun hagyományőrző találkozót. Az időjárás kedvező volt, nagy a sürgésforgás a nyári színpad körüli téren, fellépők, kocsisok, tamburások, mind izgatottan készülődtek az előre

lebeszél „megállók” felé, ahol a reájuk váró nézőközönséget tamburazenével és néptáncsal köszöntötték. Frissen sült lángos illata lengte be a teret, füstfelhő gomolygott, hozzáláttak a versenycsapatok tagjai a főzéshez. Az idei évben 23 csapat mérte össze szakács tudományát, az első három helyezett:

1. Kerekes Zalán és csapata -Bácsfeketehegy
2. A Nikola Đurković általános iskola képviselői - Bácsfeketehegy
3. Kertbarátkör –Temerin

Három kotlában rotyogott a promóciós birkapaprikás, melyekre Patócs Béla és Balog Zsolt szakácsok felügyeltek, időközben a szabadtéri zenekar is munkához látott.

- a bajsai Testvériség kultúregyesület szervezésében zajlott a jurta állítása és az íjász bemutató, valamint a gyerekeknek meghirdetett íjász verseny, melynek dobogósai éremmel lettek jutalmazva.

Köszönjük szépen minden szervezőnek, és résztvevőnek a közreműködést!

Juhász Attila

KÉK KUKA

Beledobható

Tilos beledobni

Fém

- Alufólia,
- Alumínium és fém üdítő, sör- és étel konzervek,
- Fém kupakok és fedők,
- Apró fém tárgyak,
- Evőeszközök,
- Iratkapocs,
- Tűzőgépjűze

- Szerszám,
- Festékek és lakkok csomagolása,
- Erős vegyszerek és gyúlékony anyagok csomagolása,
- Festékszórós és dezodoros flakonok,
- Fém csövek,
- Kábelek

Beledobható

Tilos beledobni

Textil

- Ruhanemű,
- Szabás-varrásból származó textil maradékok,
- Háztartási textil (ágy-nemű, konyharuhák)

- Lábbelik,
- Tászkák és egyéb, gumi vagy műanyag tartalmú anyagok,
- Esőkabát,
- Gumicsizma,
- Műanyag terítők,
- Cipőfűző,
- Paplan és párnatömések,
- Plüss állatok

Átadható

Nem adható át

Papír és karton

- Újság,
- Nyomatványok,
- Naptár,
- Tiszta kartondobozok,
- Karton darabok,
- Katalógusok,
- Könyvek borító nélkül,
- Boríték,
- Térkép,
- Tiszta csomagolópapír,
- Hirdető lapok,
- Poszterek és plakátok,
- Arhív papír,
- Papír borítók,
- Karton csomagolás,
- Nem használt papír-étkezészet,
- Szívószál,
- WC papír és kéztörölő gurigák,
- Fűzetek műanyag-borító nélkül

- Tapéta maradékok,
- Fényképek,
- piszkos papír,
- spirálos fűzet spirálja és gémpapcsok,
- műanyag fűzet és könyvborítók,
- Gyógyszeres dobozok,
- Laminált címkék,
- Használt WC papír, kéztörölő, zsebkendő, szalvéta,
- Indigo papír,
- Műanyaggal bevont karton csomagolás,
- Fertőzőt papírhulladék egészségügyi intézményekből,
- Szappan csomagolása,
- Vegyileg és étellel szennyezett papír,
- Élelmiszer csomagolására szolgáló papír fóliával,
- Használt sütőpapír,
- Pelenka,
- Egészségügyi betétek,
- Kék papír

ZÖLD KUKA

Beledobható

Tilos beledobni

Minden maradék hulladék, amely nem újrahasznosítható, például:

- Ételmaradékok,
- Cigaretta csikk,
- Gyermejátékok, • Golyóstollak, • Harisnya, • Használt papírzsebkendők,
- Csontok, • Kisebb kerámia és porcelán darabok,
- Szőnyeg darabok, • Tapéta maradékok, • Vizbázisú festékes dobozok, • Porszívósák, • Vatta, • Hungarocell (sztiropor, sztiroduer),
- Tejtermékek,
- Tükör, • Bőr maradékok,
- Állati ürülek

- Kerti hulladék,
- Elemek és akkumulátorok,
- Újrahasznosítható hulladékfajták,
- Elektromos és elektronikus hulladék,
- Lomhulladék,
- Építési törmelék,
- Gyógyszer maradékok,
- Egészségügyi hulladék

Beledobható

Tilos beledobni

Üveg

- Üres poharak,
- Üvegek,
- Parfümös üvegek,
- Befőttesüvegek

- Edzett üveg,
- Autó üveg,
- Neonsző,
- Kristály és optikai üveg,
- Laboratóriumi üveg,
- Porcelán és kerámia tárgyak,
- Ablaküveg,
- Villanykörte,
- Gyúlékony anyagok és erős vegyszerek üveg göngyölege,
- Tűzálló üveg,
- Üvegyapot,
- Tükör

Beledobható

Tilos beledobni

Műanyag

A következő jelzésekkel ellátott műanyag csomagolások: **PET (1), HDPE (2), LDPE (4), PP (5).**

- A fenti csoportokba tartoznak:
- Üdítő és sörös műanyag palackok,
  - Desztillált és demineralizált vizek palackjai,
  - Étőlaj és ecetes üvegek kupakostól,
  - Celofán,
  - Joghurtos, tejfőles, göngyöleg,
  - Fóliák,
  - Műanyag ládák,
  - Légbuborékos fólia,
  - Samponok, tisztítószer, mosószerek és egyéb PET flakonok,
  - Műanyag hordók és fedelek,
  - Műanyag kupakok,
  - Műanyag étkezészetek,
  - Mindenféle műanyag tubus,
  - Műanyag zacskók

Figyelem: Minden műanyag göngyöveget, vízzel kimosva, ős-szennyomott állapotban dobjunk a kukába!

- Festékek, lakkok, motorolaj, kenőanyagok és savak műanyag göngyölege,
- Nyomás alatt lévő palackok,
- CD lemezek,
- Fogkefe,
- DVD lemezek,
- Esernyő,
- Műanyag borítással rendelkező kábelek,
- Műanyag játékok,
- Műanyag hordozók,
- Elemet tartalmazó játékok,
- Elektromos vagy elektronikus alkatrészt tartalmazó berendezések,
- Öngyújtó,
- Műanyag bútorok

Izida hírei

“ Az idő sohasem vár, szigorúan halad tovább. De nemcsak az idő halad, velem együtt az életünk is telik, ugyanazon a pályán. Ha valamit elrontottunk, nem fordulhatunk vissza, hogy újra próbálkozzunk vele.

Az idő nem ismeri a második esély fogalmát. “

Tendzin Gjacoidő

Úgy tűnik sokszor, hogy az élet csak úgy elrohan mellettünk. Felnőttként minden évben egyre gyorsabban érkeznek a születésnapok és a karácsony. Pedig nem kellene feltétlenül így éreznünk. Az idő érzékelése sok mindentől függ. “Vannak helyzetek, amikor felgyorsul minden, máskor pedig –ólmos lassúsággal telnek a percek “.

Fiatalon, pályakezdőként kerestem a kihívásokat és most töprengök hol is vagyok. Mindent rosszul csináltam volna? De semmit sem tudtam máshogy csinálni, csak annyit, hogy életbe, talpon maradjak, ne rohanjak túl gyorsan. És még néhányszor nekifutottam életem értékelésének, bizakodva, hogy több jó történt mik a rossz a döntéseimben. Mindannyian boldog, sikeres családot szeretnénk de... .családban élni és működni olykor nem egyszerű feladat. Meg kell azonban jegyezni, hogy nem olyan egyszerű és nem mindig szép olyan családban élni, ahol van fogyatékos tag.

Az Izida egyesület megálmodását, vezetését talán ez a gondolat indította meg és jelen van minden nap az életünkben. Akkreditált szociális szolgáltatást – napközi formájában, öt éve végezzük, a napokban a felújításán dolgozunk. Eddigi munkánkban, vagy megbíztunk valakiben, vagy nem, nem bízhattunk részlegesen. Ha mégis ezt tettük, az egy rendkívül kellemetlen bizonytalanságérzést hozott létre bennünk. A másik nagy előnye, hogy azzal, hogy szépen kialakítottuk életünket magunk körül, az olyan, mintha saját lelkünkben és elménkben raknánk rendet és ez ad erőt tovább lépni, újat alkotni és lehetőséget adni olyan fiataloknak akik segítség nélkül nem létezhetnek, mint hasznos tagjai társadalmunkban. De igen, nem vagyunk egyedül a segítség nyújtásában... nap mint nap jelentkeznek támogatók, fiatalok segítettek Hollandiából, a munkakörülményein javítottak, a Vajdasági Élelmiszerbank a választékosabb ételmezt biztosította.

Vendégségben is voltunk, a topolyai Kis Bácska Szklerózis Multiplex Egyesület tolerancianapot rendezett, melynek keretében sportversenyeket is tartot-

tak. Nagy élménnyel tértek haza felhasználóink a találkozóról.

Az elmúlt időszakban is sikerült nagyon változatos, tarka programot biztosítani a vendécek részére. A szünet után, Tokai Mónika irányításával, megindult a fazekas műhely, a fűszer- és a gyógynövény feldolgozása folyamatosan működött, a kézműves műhelyben ajándékok készültek a XIX. Záporka Vers-és prózamonddó találkozó résztvevőinek. Főzés, szövés folyamatos a napközis foglalkozásokon. Kormos Róbert festőművész visszatért a szabadságáról és megkezdődött a művészeti irányzatú foglalkozás ezzel a színek világában varázsolt bennünket a felhasználók nagy örömeire.

P.J.

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

A gyerekeket a szünidőben egy nyári olvasás kihívásra invitáltuk. Napi 20 perc olvasásra biztattuk őket játékos formában egy feladatlapot kitöltve: lehetett olvasni napszemüvegben, napernyő alatt, fürdőruhában, zseblámpával, asztal alatt és így tovább. Annyit kértünk, hogy olvasás közben készítsenek fotót és küldjék el nekünk. Minden héten könyveket ajánlottunk minden korosztálynak. Íme egy kis válogatás a fotókból:

Augusztusban ismét megszervezésre került a társasjátékos est könyvtárunkban. Kiváló hangulatban, szuper játékostársak részvételével és nagy érdeklődés mellett már a második bácsfeketehegyi társasjátékos eseményt tartottuk meg a könyvtárban. Folytatása következik.

Szeptemberben egy új képzés vette kezdetét a könyvtárban Bevezetés az internet és a digitalizáció világába címen Szalajevics Iván vezetésével. Hétfő délutánonként 16 órától várja az idős és kevésbé idős érdeklődőket.

Október 4-étől folytatódnak a Ringató foglalkozások is Borsodi Patyerek Orsolya vezetésével. Szeretettel várunk minden régi és új érdeklődőt is 17.30-kor!

Ringató

Vedd ölbe, ringasd, énekelj!

Mi is a Ringató?
A Ringató zenei nevelési módszer, amelynek kidolgozója Gálliné Gróh Ilona, szemléletben, értékeiben, pedagógiai vonatkozásaiban Kodály Zoltán útmutatásait követi.

Kiket várunk a Ringató foglalkozásokra?

- kisgyermekes családokat
- kultúra iránt fogékony szülőket, nagyszülőket
- várandós anyukákat
- gyermeket tervező fiatal felnőtteket

Mi a Ringató célja?

Élő énekszóval, hangszerjétekkel, nagyrészt a magyar néphagyományból merített zenei anyaggal, élő, érzelmi kapcsolat kiépítése a kisgyermekes családokkal, mintát adva a szülőknél a családból induló művészeti nevelés lehetőségeire és az anyanyelv létfontosságára. Izlésformálás, élménynyújtás a felnőtteknek és a gyerekeknek egyaránt.

Készült a Magyar Nemzeti Tanács Megfigyelésével

Pályázati felhívás

Az idei esztendőben lapunk két pályázati felhívást tervezett megjelentetni. Az első, amelyet kora tavasszal hirdettünk meg az a rajzpályázat volt, most pedig a novella pályázatunkra kerül sor, amelyre elsősorban az általános iskola felsős tagozatú tanulóitól várjuk a fogalmazásokat. A téma megválasztásánál igyekeztünk mérlegelni, átgondolni, hogy ebben a felgyorsult világunkban, a technika őrült ütemben történő fejlődésében, amikor az emberi kapcsolatok – úgy családi, rokoni, vagy akár szélesebb körben – egyre lazábbá, elhanyagoltabbá válnak, mi az, amire nagyobb hangsúlyt kellene fektetni ebben a serdülő korban. Az a gondolat, ötlet is felmerült, mivel minden embernek vannak kívánságai, vágyai, ábrándjai, hogy esetleg erre a témára is lehetne fogalmazást írni. Végül arra az elhatározásra jutottunk, hogy két lehetőséget ajánlunk, két témát, ti pedig kedvetek szerint válasszatok. Az első témában a barátságról szóló írásokat várjuk. Itt alkalom van arra, hogy bemutasd a barátodat, mi a közös témátok, milyen zenét hallgat, ki a kedvenc éneke, együttese, megbízol-e benne, kisebb-nagyobb titkokat megoszthatsz-e vele stb. Az

írás címe legyen „**Mit jelent számomra a barátság?**”. A másik témánk a „**Bárcsak...**” elnevezést adtuk, amelyben leírhatjátok elképzeléseiteket, mit szeretnétek elérni, milyen céljaitok vannak, amely beteljesedését reméletek, várjátok, esetleg a múltban történt események egyike-másika, amely rossz hatással volt rátok és azt szeretnétek, ha az bárcsak meg sem történt volna.

A munkákat november 30-ig várjuk, akár elektromos formában a feketicsifecske@gmail.com, vagy írásos formában, amelyet Tóth Anita magyartanárnőnek lehet átadni. Természetesen ez alkalommal is egy háromtagú zsűri révén igyekszünk a legjobb írásokat kiválasztani, amelyeket lapunk hasábjain megjelentetünk. Akár az előző pályázat esetében, ezúttal is a Helyi Közösség ajándécsomaggal jutalmazza a szorgalmas kis tollforgatók legjobbait. Nos, kis barátaim, munkára fel!

Szerk.

ÉRTESÍTÉS!

Mint minden évben, a Bácsfeketehegyi Helyi közösség a Komunál Kishegyes Közvállalattal karöltve, az idén is **DÍJMENTES AVAR ELSZÁLLÍTÁST**

szervez a falu területén, melyre

2024. 11. 15 -ÉN PÉNTEKEN

2024. 11. 22 -ÉN PÉNTEKEN

2024. 11. 29 -ÉN PÉNTEKEN

2024. 12. 06 -ÁN PÉNTEKEN

2024. 12. 13 -ÁN PÉNTEKEN kerül sor.

Kérjük lakosainkat, hogy az összegyűjtött avar megfelelő nagyságú zsákokba (max 150 l) gyűjtsék, az elszállítás megkönnyítése érdekében. A zsákokat, bekötve helyezték ki.

ÓVJUK KÖRNYEZETÜNKET, NE ÉGESSÜK A FALEVELET!

Köszönjük az együttműködést!

Bácsfeketehegyi Helyi közösség

TANÉVNYITÓ ISTENTISZTELET ÉS OSZTÁLYTALÁLKOZÓ A REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

Szeptember 15-én újból tanévnyitó hálaadó ünnepi istentiszteletre került sor templomunkban. Pontosan kilenc évvel ezelőtt tartottuk meg az első ilyen jellegű istentiszteletet. Akkor még nem gondoltuk, hogy ezzel egy újszerű gyülekezeti alkalmat vezetünk be, amelynek mára már hagyománya is van. Hosszú évek óta

kitűnő a kapcsolat a helyi általános iskola és a református egyházközség között. Az idei tanévben 144 tanuló iratkozott be a református hittanoktatásra, ami a gyakorlatban a magyar ajkú diákok közel teljes létszámát jelenti.

Az esős időjárás ellenére is nagyon szép számban jelentek meg az ünnepi istentiszteleten a helybeli általános iskola alsó és felső tagozatra járó diákjai és tanárai is. Külön öröm volt számunkra, hogy jelen volt Bojtos Béla a Helyi Közösség tanácsának elnöke, az iskola korábbi igazgatója is, akivel annak idején közös kezdeményezésünkre jött létre ez az alkalom. Alkalmi

beszédet mondott Kanyó István a helybeli Nikola Đurković Általános Iskola igazgatója is. Varkula Anna 7. osztályos tanuló alkalmi versmondással tette még ünnepélyesebbé a tanévnyitó istentiszteletünket. Az istentisztelet után szerény szeretetvendégségre került sor a gyülekezeti teremben.

Szeptember 21-én, szombaton délután hálaadó ünnepi istentiszteleten vettek részt az 1954-ben született generáció tagjai, mintegy 20-an jöttek el erre az alkalomra, hogy hálát adjanak az eddig megtett útért és megemlékezzenek elhunyt osztálytársaikról és tanáraikról. Az 55 éves találkozó résztvevői mellett az istentiszteleten részt vettek néhányan az elhunyt osztálytársaik hozzátartozói közül is.

Orosz Attila
lelkipásztor

A találkozás kép szerzője: Kovács Ernő
A tanévnyitó képek szerzője: Lakatos János

55 éves osztálytalálkozó, Bácsfeketehegy 2024.09.21.

Lelki egészség – tudjuk-e hogy mi az?

Október 10. - A Lelki Egészség Világnapja

A karma törvénye azt követeli az embertől, hogy sorsáért viselje a teljes felelősséget – ez az a lépés, amelyet korunk embere nem akar megtenni.

Thorwald Dethlefsen

Európában a felnőtt emberek 27 százaléka érintett valamilyen pszichológiai kórképben. Magyarországon több, mint 2 millió embert érint, míg Szerbiában minden harmadik lakosnak vannak mentális problémái. Manapság ennek a helyzetnek a javítása teszi az egyik legsürgetőbb egészségügyi feladattá, mivel a mentális egészség fontosságának megértése, gondozása elengedhetetlen egy egészséges társadalom számára.

Naponta, fürdünk, fésülködünk és fogat mosunk De vajon az pszichikai egészségünkkel és higiéniankkal törődünk legalább ennyit? Pedig mindannyian szeretnénk egészségesen, betegségmentes, hosszú, minél boldogabb életet élni. Ennek feltétele, hogy a szabadon választott életmódunkat az egészség megőrző magatartás alapján válasszuk meg, aminek legfontosabb része az egészségkultúrának az az eleme, mely megszabja az egyén gondolkodásmódját, normáinak, értékeinek, vélekedésének összességét. Ha lelkiileg egészségesebbek akarunk lenni, többet kell törődnünk az az érzelmi higiéniankkal, ami épp annyi odafigyelést igényel, mint testünk ápolása, karbantartása.

A lelki egészséget nem lehet csupán orvosi szempontból meghatározni mivel a mentális működés szorosan összefügg a tudománnyal, művészettel és a vallással is. Hatása van rá a szociológiának, mely a társadalmi folyamatok, közösségi értékek, normák lelki következményeit vizsgálja. Meghatározó az egyén viselkedését, életének történetét, belső világát tanulmányozó pszichológia jelentősége. Valahányan konfliktuslények vagyunk, akikben feloldhatatlan ellentét feszül természetes szükségleteink, mindennapos magatartási elvárásaink és a közösségi normák között. Ez szorongáshoz vezet, és a pszichológia feladata, hogy az ösztönök, a realitás és a lelkiismeret elvárásai között, közvetítsen. Mindezek az idegrendszer működésére fejtik ki biológiai hatásukat, annak ellenére, hogy a lélek az embernek nem fizikai része, noha az emberi lény személyi voltának központi eleme. C. S. Lewis szavai szerint: „Nem lelked van. Lélek vagy, és van egy tested.” Ebből kifolyólag a

lélekkel kapcsolatos fogalmak magukba foglalják nem csupán az anyagi, fizikai dolgokat, hanem a természetfelettieket is, amelyek túl vannak a tudományos megismerésen. Az egészséges mentális működés felöleli, miként érzékelünk, gondolkodunk, hogyan érzünk, milyenek a motivációink, s mindezek miként befolyásolják viselkedésünket, miként alkalmazkodunk a valósághoz, a társas környezethez. Az alkalmazkodás közben a szervezetünknek a külső és belső hatásokra egyaránt, állandóan reagálnia kell, fenn kell tartania a viszonylagos biológiai állandóságot, hisz ennek a dinamikus állandóságnak kell biztosítania a sejtek számára a megfelelő környezetet. Amennyiben ez a dinamikus, belső állandóság, egyensúly károsodik, az elme pl. fájdalomérzettel hívja fel a figyelmet arra, hogy a test valamely pontján probléma lépett fel. Dr. Kapócs Gábor szerint „Az egyensúlyt nem elég megkeresni és jó szerencsével megtalálni, s ha már megtaláltuk, megpróbálni megőrizni. Az életben az egyensúlyt folyamatosan újra kell teremteni! Mert az egyensúly megteremtése igazi művészet. Az élet művészete és a kormányzása is egyben.” Ez a teljes élet záloga.

Mit jelent a lelki egészség? Nehéz meghatározni, ugyanis a lelki egészség több mint a mentális zavar hiánya: jól-létet jelent, amikor az embernek jól mennek a dolgai és sikeres céljai elérésben,

Kép (Mindset Pszichológia): Ápoljuk lelki egészségünket, ugyanolyan fontos, mint testünk karbantartása

képes megküzdeni a mindennapi élet stresszhelyzeteivel, tud produktív és hasznos tevékenységez végezni maga és az adott közösség számára. Ezzel együtt eleget kíván tenni az emberi természet elsődleges céljának is, mivel a lélek minden aktusa arra törekszik, hogy nyomot hagyjon maga után, megjelenjen és fennmaradjon a fizikai és a társas világban. Nem könnyű feladat a mai életkörülmények között: információszennyezés, ami a ránk zúduló, nagyrészt teljesen jelentéktelen, lényegtelen, nem helytálló, és összefüggéstelen információtömeget jelenti, ami a világhálón jut el hozzánk, az állandó vegyi, zaj- és fényszennyeződés, miközben dúskálunk az élelemben: szénhidrátokban és zsírokban, gazdag ételekben,

Kép (Jikiden Reiki): A negatív gondolatok a legnagyobb ellenségeink!

a mind jobban gyengülő fizikai adottságaink mellett. Mindezt az életritmus hihetetlen felgyorsulása kíséri, a pénzért folyó harc elképesztő és ésszerűtlen mértéket öltött. A kavargó életforma a legtöbb családban oda vezetett, hogy alig marad idő arra, amire a legnagyobb szükség lenne a testi-lelki egészség megőrzéséhez: az odafigyelésre, egymás és önmagunk kímélésére, támogatására, az érzelmi újratöltődésre. Pedig egy jól működő családban, baráti közösségben, ha valaki éppen rászorul, meg kell, hogy kapja a kellő támaszt, biztatást, szolidaritást és türelmet ahhoz, hogy legyen ereje megküzdeni a problémákkal, szembenézni velük, kibeszélni, feldolgozni a kínzó élményeket, és meghozni, kiérlelni a szükséges, előrevivő döntéseket. A felsoroltak híján megváltozhat, átformálódhat, torzulhat a világlátás, mindennapi feszültség léphet fel, a gondolkodás pesszimista és riadalomkeltő irányba terelődhet, állandó feszültséghez, szorongáshoz, depresszióhoz vezet. A megváltozott mentális egészség, gondolkodás hatással van az egymás közötti kommunikációra, befolyásolja az egyén fejlődését, az életkörülményeihez való alkal-

mazkodását.

Számos kutatás bizonyítja, hogy jelentős összefüggés a lelki és a testi egészség között, egymást erősítik, és ha az egyik rosszabbodik, az hatással van a másikra is. A lelki-, szellemi állapot teszi lehetővé a teljes, érzelmileg kiegyensúlyozott életet. A harmonikus élet a záloga annak, hogy az egyén képes kezelni a nehézségeket és a változásokat, megtalálja a kreatív megoldást a problémákra, a nehézségekkel való megküzdést eredményez, szélsőséges hangulat-ingadozások nélkül, miközben javul az életminősége, önbecsülése, ellenállóképessége is.

Összefoglalva nem elég csak a fizikai egészségre összpontosítanunk, hiszen az egészség jóval többet jelent annál, nem elég a testi egészségről gondoskodni, a lelki jóllét nélkül a fizikai egészség sem tartható fenn. Ha „fejben” rendben vagyunk, akkor érzelmileg biztosan, pozitív önértékeléssel és belső harmóniával élhetjük mindennapjainkat. Ellenkező esetben, ha kialakulnak lelki, mentális zavarok (szorongás, depresszió, alvászavar, függőségek) károsítják a testi egészséget, amelyek a szaporodó táplálkozási, az elhízás, a szív- és érrendszeri, az allergiás betegségek formájában jelennek meg. Mindig van választási lehetőség, döntenünk kell, hogyan kívánjuk formálni életünket. Nincs olyan rossz élethelyzet, ahol nem lenne döntési lehetőségünk megküzdeni az élethelyzetünk javításáért. „Az élet értelme mindig változik, de sohasem tűnik el.” Victor Frank.

Mit tehetünk magunkért? A mentális egészség sem olyasmi, amivel az ember csak hébe-hóba foglalkozik és máris megoldotta a problémáját. Itt is egy állandó fejlődési folyamatról van szó, mert lelki-állapotunk külső és belső élményeink, ezek megélése, a testünket érintő hatásokon át folyamatosan változnak.

Ha nyugtalanak, kedvetlenek, búskomornak érezzük magunkat, újra kell alakítani gondolatainkat, igyekezni kell olyan tevékenységbe fogni, melyek segítenek felülkerekedni az átmeneti negatív állapotban. A gondolatok átformálása elengedhetetlen, mert épp a gondolatok, különösen a gyakran ismétlődő és jelenlévő gondolatok határozzák meg, hogy mi történik velünk. Erre figyelmeztet Lia Luis is: „Minél többet gondolsz valamire, minél többet foglalkozol vele, akár szeretnéd, akár nem, annál valószínűbb, hogy felbukkan.”

Dr. Kasza Bálint

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

A FŐDRÜL

Már megint. Igen, mind a két értelmében. Először is, mint a naprendszerünk harmadik bolygójáról. Mindig ezek a szabad demokraták, ahogy én hívom őket, a liberósok, avval ijesztgetnek bennünket, hogy jön a világ vége, de szerencsére nem tőlünk, de nem is tőlük függ. Tehát nem kell nekik hinni, de nem is kell rájuk szavazni sem, mert csak a pénzünkre ácsingóznak, aminek már náluk nem lesz értéke, mivel a szerzési mód alapján, nincs anyagi, vagyis munkaalapú értéke. Így ne ismétljem ezerszer az ukrán elnök által kikunyerált pénznek is az árfolyama egyenlő a vatikáni valutáéval, annak ellenére, hogy a nekünk járó pénz jut nekik a liberós Eu vezetőktől. Na, nem baj, legyen nekik koporsószege. Ez sajnos, minden ilyen és hasonló gazdasági tranzakcióra érvényes, csak egy a hiba, hogy közben mi károsultak, valóban mi, meg lettünk „kopasztva”, akaratunk ellenére, de mi nem harcoltunk ellene, a szokásos, csak rosszabb ne legyen elv alapján. A multilevel is nekünk volt a jó, de utána mi fizettük meg az árát, mivel olcsó húsnak, híg a leve. Amúgy, világvége, az lesz, mégpedig négy milliárd év múlva, tehát addig ne mondják le a nyaralást, annak ellenére, hogy az „okosok” akármit állítanak. Ők készüljenek akármire, menyjenek, ahova akarnak, de biztos, hogy a világmindenségben a homo sapiens nevű élőlénynek, nincs jobb élőhelye, mint e bolygó, vagyis a föld, főleg az előbb említett „okosok” nélkül. Csak, nehogy köztük is kialakuljanak az új „okosok”.

E cikk Szentmihály napján íródik. Tehát a mezőgazdasági év végezetekor. Ekkor jár le az elszegődés a folyó évben, ami Szentgyörgy naptól máig tart, de a behajtás ideje az időjárástól függően Vendel napig elhúzódhat.

Hogyan lehet írni a fődrül másképpen is. Minek, meg pont olyan, akinek egy virágcserepnyi földje sincsen, Nincsen földem, nem is értek hozzá.

Igen ez ma már felhatalmaz, hogy foglalkozzák a témával, mivel akik a föld sorsával foglalkoznak és róla döntenek, még annyira sem értenek a felvetett témával, de törvényt is hoznak vele kapcsolatban, tehát ők így „aratnak”. Méltó a munkás a maga bérére (Lukács, 10.7)

Amióta őseink idegyöttek föld- és pusztaszerzés végett, több törvényes változás történt az ingatlan vagyon tulajdonlásával kapcsolatban. Először is ők nem más jobbágyai, béresei voltak, mint az akkori többség, hanem a sajátjukon a maguk gazdája. Hogy

ez mennyire volt igazságos (mi az, mit jelent ez?), nem tudjuk, de nem voltak, legalább véres veszekedések miatta. Majd jött 1830, amikor olyan gazdasági helyzet lehetett, hogy voltak akik, kik nem voltak elég „életre valók” elvesztek, a közösség meg nem volt elég erős, hogy megvédje magát, így sok föld idegenkézre került. Majd jöttek a világégések, rendszerváltások, kisebbséggé válás, majd mindennek a megszűnése, megváltozása, de sajnos a többség számára mindig rosszabb lett a sors, annak ellenére, hogy azért imádkoztunk, hogy ettől rosszabb ne legyen, kivéve a túl jól helyezkedő egyének számára. Volt az embereknek tulajdona, majd amikor jött a szocializmus, az akkori (nem túl rossz) rendszer eltörölte a tulajdonjogot, helyette a nem túl igazságos, de felülről meghozott törvényekkel, nálunk még elég elviselhetőek is voltak a keleti Blokkhoz viszonyítva, használati joggá változtatta. Itt főleg az államalapító szlávok, de az itteni alkalmazkodásképes őslakosok is tulajdonjogként használva, túl tudták élni e helyzetet. A demokrácia kitörésével, a volt rendszert eltörölték igaz sajnos bolsevik módon, mivel a kevés jót is likvidálták, kiöntve a gyereket is a fürdővízzel.

Ezután földünk lett.

Valakinek öröme, soknak kárára. Voltak, akik mindjárt meg is szabadultak tőle, mert nem tudtak vele mit kezdeni, az „életképesebbek” pedig ebben látták szebb jövőjük megalapozását. Igen ám, de ez más. Erre születni kell, ezt tudni kell, ebben élni kell. Igen a földnek nem gazdája, szolgája van. Ez így van. A föld életet ad, életet tart fenn, életet hoz, de nem csak úgy, mert mi akarjuk, hanem áldozatos, becsületes tudatos, okos munkával. Ez szép és jó, de az egész nem tőlünk, tudásunktól, akaratunktól függ, hanem a természet járásától, amit igyekszünk minden testi-lelki erőnkől, minden tudásunkkal tönkre tenni, Erre még jön, hogy az „okosok”, hogy nekik több legyen, másnak meg semmi, tesznek rá két lapáttal.

Igen, utánuk a vízözön, a világ vége, ezt hozza ez a liberális demokrácia, de nekünk egyszerű polgároknak nem szabad ezt, nem jár amaz, mert kell az utókornak, de lesznek-e, a genderek utódjaiként?

Na, de hát, ember tervez, Isten végez.
Akkor gondolkozzunk.

Bíró Csaba

Ifjúsági tábor

Idén is nagy örömmel készültünk és utaztunk el a Gyermekmisszió ifjúsági táborozóhelyére, Mrcsajevcire. Hálás a szívünk, amiért a bácsfeketehegyi tini korosztálynak évről-évre megtudjuk szervezni ezt a tábort Közép Szerbiában, ahova közös autóbusszal utazunk és 6 napot töltünk el. Idén 33 vajdasági fiatal, tanítóikkal és kisegítőikkel indult el Bácsfeketehegyről a Gyermekmisszió szervezésében.

Heti témánk a „Nagy változás” volt, mely által minden nap egy-egy bibliai szereplő megtérését vettük át. A bibliai leckék által hangsúlyoztuk, hogy az ismeret mellett, fontos a szív változása is. Isten a szívünket nézi, gondolatainkat, vágyainkat. Ezek kell újjá szülessenek Őbenne és Őáltala. E döntések fontosságáról beszéltünk minden nap, teret adva a fiataloknak a kérdésre, csoportbeszélgetéshez. A fiatalok nagyon nyitottak voltak az előadások alatt, reméljük sok kérdésre választ kaptak a bibliaórák által, és jó példával jártunk előttük.

A délután folyamán különböző aktivitások voltak: kézimunka, kalandpark, fürdés, íjászat és foci. A tábor területéhez több sportpálya is tartozik, ahol a fiatalok kedvükre sportolhattak, csapajátékot szervezhettek.

Utolsó előtti este tábortűzre gyűltünk egybe, énekeltünk és mályvacukrot süttöttünk. Jó hangulatban telt el az egész hét, és ahogy lenni szokott, senki sem akart hazamenni.

Hálás a szívünk a fiatalokért, szüleikért, akik bizalommal elengedték a gyermekeiket. Hálásak vagyunk a munkatársakért, kisegítőkért és a konyhás nénikért, akik finom étellel láttak el bennünket. Hálás a szívünk Istennek, amiért megtart bennünket és engedi, hogy az Ő szolgálói legyünk.

Legyünk mindannyian készek a változásra, és engedjük, hogy Isten keze formáljon bennünket, szívünket, gondolatainkat.

„Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, íme, újjá lett minden.” 2 Kor 5,17

Halász Renáta

HOGY NE LEGYÜNK BETEGEK?!

Antimikrobiális tudatosság világhete: november: 18-24.

„A mikroba semmi, a táptalaj a minden.”

Louis Pasteur

Nem engedhetjük meg magunknak, hogy figyelmen kívül hagyjuk a halálos fenyegetést, amelyet a gyógyszerrezisztens mikroorganizmusok jelentenek az emberi egészségre nézve. Az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem a ma fontos és elengedhetetlen, annak érdekében, hogy nyomon követhető legyen az antimikrobiális szerek felhasználásának követése és csökkentése. Az antimikrobiális szerek olyan gyógyszerek, amelyeket emberekben, állatokban és növényekben kialakuló fertőzések megelőzésére és kezelésére használnak. Közéjük az antibiotikumok, az antivirális készítmények, a gombaellenes szerek és a parazitaellenes szerek tartoznak. Az antibiotikum olyan gyógyszer, amely az emberi (illetve állati) szervezetben megtelepedett baktériumokat elpusztítja (baktericid hatás) vagy szaporodásukat gátolja (bakteriosztatikus hatás). Ebből kifolyólag bakteriális fertőzések kezelésére használják. A baktériumok, vírusok, gombák és paraziták is az idők folyamán változnak, és mind többen már nem reagálnak az antimikrobiális szerekre, képesek rezisztenssé (ellenállóvá) válni, ami természetes folyamat, mégis főként e szerek helytelen alkalmazása áll a háttérben. Rezisztenciáról akkor beszélünk, ha a mikroorganizmusok az antimikrobiális gyógyszerben lévő hatóanyag jelenléte ellenére is képesek életben maradni, sőt szaporodni is, pedig e szereknek, rendes körülmények között el kellene pusztítani őket, vagy meg kellene, hogy gátolják a szaporodásukat, mégsem reagálnak ezekre a szerekre. Minél több ellenálló baktérium fejlődik ki, annál jobban megnehezül vagy lehetetlenné válik a fertőző betegségek sikeres kezelése. Friss kutatás szerint, mára az antibiotikumok közel 50 százaléka hatástalan, ami a baktériumok védekezőképességének változására vezethető vissza, hiszen a baktériumok sem ülnek „összetett kézzel”, ők is alkalmazkodnak a környezetükhöz, igyekeznek túlélni az ellenük gyártott szereket. Mind nagyobb a veszélye annak, hogy nem marad antibiotikum, mely hatásos lenne. Lehet, hogy az „antibiotikum apokalipszis” felé tartunk?

Mit lehet tenni a rezisztencia kialakulása ellen? Mint minden élő organizmus, a baktériumok is ki tudnak alakítani bizonyos védekező mechanizmusokat az antibiotikumokkal szemben, ami miatt ezek egy idő után hatástalanná válnak. A baktériumok is sejtosztódás útján szaporodnak, s ezek a kialakult védelmi mechanizmusok átörökítésre kerülnek a következő és az azt követő generációkba. Az antibiotikum-rezisztencia kialakulásának okai. Fő ok a sürgősség, túlzott és helytelen alkalmazás (pl. antibiotikumok vírusfertőzésekre, hiszen a vírusok önmagukban nem élő szervezetek, rájuk ezek a szerek nem hatnak), vagy másodlagos fertőzések kialakulásának megelőzésére. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a rezisztens kórokozók kialakulásához az emberi tudatlanság, az ok nélkül szedett, vagy a nem kellő adagban és nem a szükséges ideig folytatott gyógyszerkúrával.

Sajnos nemcsak emberi kezelésre alkalmaznak túlzott mértékben antibiotikumot, ami elősegíti a rezisztencia kialakulását, hanem a nagyüzemi gazdálkodás keretében is használják ezeket a szereket, amikor zárt térben tartott, nagyszámú állat közötti tömeges fertőzések megakadályozására is igénybe veszik. Ilyenkor gyakran kevernek antibiotikumot az állati takarmányba, mely bejut az állatok húskészít-

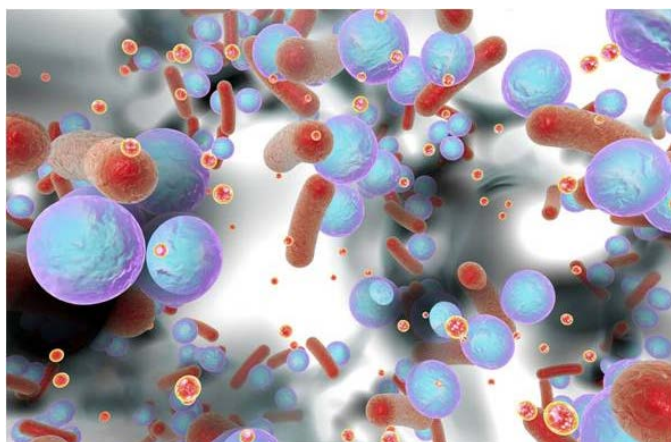

Kép (Innotéka): Az antibiotikum-rezisztensbaktériumok

ményeibe, onnan pedig az emberi szervezetbe.

Miért fontos ezzel foglalkozni és minél előbb cselekedni? Az antibiotikumoknak ellenálló bacilusok kialakulásáért valamennyire mindnyájan felelősök vagyunk, hiszen őszi/téli időszakban, amikor menetrendszerűen terjednek a különféle felső és egyéb légúti betegségek, megfázás, influenza és a többi hasonló tünetek, több gyógyszert is tömünk magunkba, többek között antibiotikumokat, sokszor sajnos teljesen feleslegesen. Az antibiotikum túlzott használata ugyanis az egyik legfőbb oka a rezisztens baktériumok kialakulásának és rohamos terjedésének, minél több antibiotikumot szedünk, annál több lehetőséget adunk a hatóanyagra ellenálló mikrobák kialakulására. Ilyenkor szinte senki sem gondol arra, ha a kórokozók a jövőben ellenállnak az antibiotikum kezeléseknek, az a modern orvoslás végét jelentheti, és ezért kell a világnak sürgősen cselekednie, hogy megoldja a sok életet követelhető problémát, amikor akár a kisebb fertőzések is nagyobb eséllyel végződnének halállal. Az antibiotikum rezisztencia ("antibiotikum-apokalipszis") nagyobb veszélyt jelenthet az egészségre, mint a rák, hiszen szinte minden, pl. sebészi beavatkozás, sokkal kockázatosabbá válhat. Ha elmarad a cselekvés és nem csökken az (többségében felelőtlen) antibiotikus kezelések száma, 2050-re évente 300 millió embert ölhet meg a gyógyszer-rezisztencia. Jelenleg évente nagyjából 700 ezer ember hal meg a világban, a rezisztens baktériumok miatt. Tetézi a bajt, hogy míg a rezisztencia gyorsan terjed, az új az antibiotikumok fejlesztése lassan halad.

Hogyan javíthatjuk az ellenállóképességünket,

Kép (Meddig hat): Antimikrobiális rezisztencia (AMR):
A mikrobák elleni szerekkel szembeni ellenállóképesség összefoglaló neve.

mellyel elkerülhetjük a fertőzéseket? Ezzel megelőzhetjük, elkerülhetjük a komolyabb fertőző betegségek kialakulását, hogy ne is legyen szükségünk antibiotikum használatára. Fedezzük fel, mit is jelent ez, és hogyan erősíthetjük magunkat! Mindannyian megfigyelhettük, hogy egyesek képesek megúszni a fertőzést, még akkor is, ha nehéz megpróbáltatásokon mennek keresztül, mégsem betegszenek meg, míg mások könnyen megkapnak minden megfázásos betegséget. Ebben a témában is számos kutatás folyik világszerte, amelyek megpróbálják feltérképezni az ellenálló képesség javításának módszereit. Az immunrendszerünk a szervezet védelméről gondoskodik a kívülről jövő fenyegetések (főként kórokozók) ellen, de a belül létrejött veszélyeket is képes elhárítani. Megfelelő hatékonyságáért sokat tehetünk, főként helyes és egészséges életmóddal. Sokan gondolják úgy, hogy néhány tableta vagy egyszerű változtatás révén máris sokkal jobban működik majd az immunrendszerük, és minden fertőzésnek és kórokozónak képes lesz ellenállni. Ez sajnos nem ilyen egyszerű, hiszen egy olyan rendszerről van szó, amelynek nagyon bonyolult a működése. A kutatások azt mutatják, hogy az egészséges, kiegyensúlyozott életmód mindenképpen jó hatással van az immunműködésre: egészséges, tápanyagokban gazdag, kiegyensúlyozott étrend, rendszeres mozgás, stresszcsökkentő technikák elsajátítása, melyekkel csökkenthetők a negatív hatások. Az elegendő mennyiségű alvás kulcsfontosságú. Kerülni kell a káros anyagokat: dohányzást, alkoholfogyasztás, drogokat. Mindent meg kell tenni a fertőzések ellen: személyes higiéné, biztonságos szexuális élet. Az ellenálló képesség megfelelő működéséhez szükség van vitaminokra és ásványi anyagokra, bebizonyosodott, hogy a cink, szelén, réz, folsav és az A-, B6-, C-, D- és E-vitamin hiánya csökkent immunműködéssel jár együtt. Régóta tartja a hiedelem „immunerősítő” hatásúnak, pl. az echinaceát, a fokhagymát és a mézet is. Végül egy filmidézet: „Ne várd, hogy az élet könnyű legyen! Ne várd, hogy más mentsen meg! Nincs szükséged egy újabb emberre, aki hazudik neked. (...) De te ellenálló vagy. Nézz szembe a kemény tényekkel, és csodálatos életet élhetsz!”

Dr. Kasza Bálint

Idén húsz éves lett a bácsfeketehegyi Fecske falu-, és havilap. Elég szép kor, mondhatná a tősgyökeres feketicsiek egyike-másika, de hiszem, hogy ezen a véleményen vannak sokan mások is, éljenek a szülőfalunkban, vagy bárhol szerte a nagyvilágban.

Történelmet írtak, és írnak a lapalapítás ötletgazdáit, mindenkori cikkíróit, és szerkesztőit. Elegendő csak belelapozni a Fecske világhálón fellelhető közel kétszázötven számának bármelyikébe, és azonnal kiderül, hogy Bácsfeketehegy múltját feltárni szándékozók, az újság tiszta és jóízű forrásából bőven meríthetnek információt az elmúlt két évtized eseményeiből.

Fecske első évfolyamának vezércikkeiből válogatott részletekkel próbálom meg felkelteni az érdeklődők figyelmét arra, hogy átlapozva a Fecske első évfolyamát, a szülőföldünkhöz ragaszkodva, könnyedén, és bizonyosan tudnak erőt és kedvet meríteni az előttünk álló kihívások felismerésére, elfogadására, és megoldására.

Első évfolyam, első szám

A ZÖLD JEGYÉBEN

2004. év bácsfeketehegyi májusa mindenképpen más-milyen május, mint az előző éveké volt. Az is hozzátartozik a történethez, hogy megalakult a Zöld Dombok nevet viselő település- és közösségfejlesztő ifjúsági civil szervezet. Magyarán: egy csapat lelkes fiatal Sárándi Pityu és más jelentős falubéli személyiségek kezébe kapaszkodva a Jövő építésébe fogott. Jöttek-mentek, elültettek vagy négyszáz facsemetét, megtisztogatták a falu központját, feldúrták a templom mögötti szemétdombot. Mert játszóteret akarnak. Hamarosan a civil szervezetek és egyesületek ajtóin kopogtattak: bocsánat, adatokat kérünk. Mert újságot és honlapot akarnak. Tessék vigyázni, tovább fognak unalmaskodni, mert Meggynapokat akarnak! A mai fiatalok már csak ilyenek. „Semmi sem jó nekik”. Mindig Valami Más akarnak. A Zöld Dombok „fedőnevé” társaság 2004. májusában megjelenteti a falu lapját, az első feketicsi újságot. Reményeink szerint e néhány oldal (körülbelül 30 din) havi rendszerességgel kerül majd közkézre. És kell, hogy higgyünk benne, hogy lesz még egyszer minálunk jó vízellátás,

gáz- és kábeltévé vezeték, szép, tiszta és rendezett környezet, négyszámjegyű fizetés európai pénzben számolva. Nem holnap, de eljön az az idő. Ha hiszünk benne és lépéseket is teszünk a szebb élet irányába. Ha terveket kovácsolunk, ahogy Ágoston püspök úr tanította egykor. Azt mondta: „Mindig legyenek terveid. Legyen száz terved, és ha egyet megvalósítottál, már elértél valamit.”

béka

Első évfolyam, harmadik szám

A Meggynap végére

Lezajlott hát fényes keretek között az első bácsfeketehegyi meggynap. Sokan ott voltak és tanúi lehettek, sokan láthatták az Újvidéki vagy a Duna Televízióban, olvashatták róla különböző lapokban... Ezek után újat mondani nemigen lehet a Meggynapról. Talán egy dolgot lehet még mondani. Köszönetet. Az első feketicsi meggynapot a Zöld Dombok lelkes fiatal csapata szervezte meg, az élen Molnár Zitával, Zecsevity Tatjanával, Szitás Anikóval, Kelemen Kornéliával, Horkai Zsolttal és Gáborral, Bertók Zsolttal, Berger Lászlóval, Bánszki Lászlóval. Köszönjük, hogy figyelmük mindenre kiterjedt a vendégek kényelme érdekében, és hogy időt és fáradságot nem sajnálva ilyen színvonalas rendezvényt hoztak létre!

béka

Első évfolyam, negyedik szám

Hétköznapi gondjaink

Nincs víz, nincs nyomás, kiégett az égő a villanykarón.

A szeméttel megközelíthetetlen, a szemetet már a szomszédos földekre, utak mellé, árkokba hordják. A főtca elhanyagolt. Az árkok nincsenek kitisztítva, és sorolhatnánk. Ezek mindennapi témák a Helyi Közösségben. A falu, és a falu arcúata olyan lesz, amilyenek mi vagyunk, és amilyenre formáljuk. Próbáljunk meg úgy élni benne, hogy a természeti kincseinkhez - vízhez, környezethez - való hozzáállásunkkal lehetőséget adjunk utódainknak is az itteni élethez.

Sáránci István, a Helyi Közösség titkára

Első évfolyam, hatodik szám

Szárnyra keltünk...

Vándormadár természetéhez híven a mi Fecskénk is útra kelt. Az elmúlt öt hónap alatt próbálgatta szárnyait, erősödött, kiállt több próbát is, majd légre kapott. Próbálkozásait már a világhálón is követni tudjuk, így nem csak a lelkes feketicsi olvasók és támogatók tábora követheti, hanem azok is, akik külföldről bíztatták és támogatták a Fecskét minden

és védjük, hogy minél tovább velük / velünk maradhasson!

ML

Első évfolyam, nyolcadik szám

KARÁCSONYI ÜZENET

A karácsony Jézus Krisztus születésének az ünnepe. Mint minden születésnap ünnepsége, úgy most is a múltba tekintünk vissza. Megemlékezünk az első karácsony minden szépségéről és áldásáról, és viszagondolunk a magunk sok-sok kedves, örömteli vagy szomorú karácsonyára. Minden ünneplésnek szerves része annak felidézése, ami annak az ünnepnek a valódi oka. A karácsonyi evangélium arra is figyelmeztet bennünket, hogy karácsonykor ne csak a múltra, hanem a jelenre és a jövőre, éppen a mi magunk jelenére és jövőjére vonatkozó következményeire, áldásaira tekintsünk. Így lesz a mi ünnepszentelésünk ez esztendő karácsonyán is teljes és Isten igéjének mindenben megfelelő... Ügyeljünk arra, hogy a karácsony ne ún. népnünnepély legyen, hanem Krisztus-ünnep. Karácsonykor mi is ajándékozzunk szeretteinknek, embertársainknak jóakaratot, szeretetet, megértést és békességet. Végezetül a karácsonyi evangélium egy különösen szép és mindig időszerű bibliai versével kívánok minden kedves olvasónknak áldott, békés karácsonyi ünnepeket: "Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!" (Lk 2, 14)

Orosz Attila

Megyünk tovább

Részemről ennyi fért a Fecske 2024. októberi, rendhagyó, jubileumi számába. Megyünk tovább. Bízom benne, hogy öt év múlva külön kiadvány is fogja dicsérni a negyed évszázadon át a bácsfeketehegyi Fecske faluújság köré gyűlt alkotókat, és a hűséges olvasókat. Bízom abban is, hogy az újság következő számában már újra a megszokott, életmódváltásomhoz kapcsolódó írással fogok jelentkezni az érdeklődőknek. Addig is a Fecske olvasóinak minden jót, és jó egészséget kívánok. Vigyázzunk az egészségünkre, hiszen jól tudjuk, hogy abból - mint bárkinek - nekünk is csak egy van!

Pál Károly

lehetséges módon. A Fecske mindazok lapja, akik szeretik Feketicsét. Nekik és velük készül, nélkülük nem létezhet. Az elmúlt fél év szárnypróbálgatásai során írtunk falunk életéről, eseményeiről, gondjairól, kérdéseket tettünk fel, melyekre vagy kaptunk választ vagy nem, a gyengébb nemnek próbáltunk használható ötleteket adni a konyhai és a kerti tevékenységekre, az erősebb nemet a földművelés és a sport rovatokkal próbáltunk olvasásra bírni. A legfiatalabbaknak játékkal vagy pályázati felhívásokkal kedveskedtünk. De vajon elegendő ez? Szükség van-e még többre? Mit tudnánk még tenni? Esetleg felesleges írásaink is vannak? A Fecske kéri olvasóit, röptét ezentúl is figyeljék

52. Szüreti napok Bácsfektehegyen

Mondhatni egy fél évszázados hagyománya van településünkön ezen közösségi összejövetelnek. Maga a szüret, a szüretelés igen nagy hagyománynak örvend, mondhatni szerte a Kárpát-medencében, így a mi vidékünkön is.

Mint munkaszokás olyan közösségi alkalom, amelyhez gazdag szokáshagyomány tartozik, ahol a munka és az ünnep összekapcsolódik. Ezen megközelítésből a már megszokott módon a szüreti lovaskocsis, élőzenés felvonulás elengedhetetlen része ezen hétvégének, mely az idei évben szeptember hetedikére esett Bácsfektehegyen.

Néptáncosaink mind az öt szakosztálya, valamint népi énekeseink, és tamburásaink is megmutatkoztak. Óvodás néptáncosaink vezetője Molnár Gabriella óvónő, a Sziporka, a Pántlika, a Mákvirág, valamint a Kónya Táncegyüttest Szakál Nikolett és Szakács Tamás készítette fel. A Kispacsirta énekegyüttest Vajda Noémi, a Betyárok tamburazenekart pedig Szakács Zoltán képezte.

Köszönjük nekik a felkészítést!

A szombati nap reggel nyolc órakor gyülekeztünk viseletben, majd élőzenével indultunk útra a piactérig, melyet a híres óbecsei Fokos zenekar biztosított, itt minden szakosztályunk bemutatkozott. Ezt követően szálltunk lovaskocsikra, az idei évben tizenkét lovaskocsival indultunk el a Lódi pincészet felé, ahol az eddigi évekhez hasonlóan finom harapnivalóval, üdítővel várta a gyermekeket Lódi Miklós bácsi és a környékeliek. A rövid kis művelődési műsorunk után lovaskocsira szállva folytattuk utunkat a kerekes kúthoz, ahol Szukola Béla bácsi és a Vajdaság utca lakói várták bennünket, hasonlóképp finomabbnál finomabb süteményekkel, üdítővel. Ezt követően a Koncz családi birtok felé indultunk, ahol szintén

műsorunk után tömérdek tapsot kaptak a gyerekek, és a megérdemelt finomságok sem maradhattak el. Végezetül a nyári színpadnál az ott főző, vagy csak ide kilátogató nézősereget is megörvendeztettük kultúrműsorunkkal.

A Bácsfektehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület nevében szeretném megköszönni minden kedves szülő, nagyszülő, befogadó helyszín, mint: Lódi Miklós, Szukola Béla, Koncz Dezső eddigi munkáját, erőfeszítéseit, hogy ezen „ünnepünk” a szokott méltó módon múlhatott el, nem megszakítva ezen fél évszázados hagyományunkat!

Egyesületünk azon fog dolgozni, hogy ez így is maradjon!

Köszönettel

Szakács Tamás
ME elnök.

A környéket körbetáncolva

Egyesületünk néptáncosai igyekeznek minden felkérésnek eleget tenni.

Nemrég szeptember 21-én két csoportunk is, a Mákvirág és a Kónya Táncgyűttes is varázslatosabbá tette a VI. alkalommal megrendezett Magyar Konyha és Hagyományok fesztiválját, melyet Verbászon rendeztek meg.

A fellépők között voltak még a Kúlai Népkör Magyar Művelődési Központ néptáncosai is.

Kedves baráti fogadtatás jellemezte ezen rendezvényt, számtalan kirakodóval.

Köszönjük a lehetőséget!

Immáron második alkalommal kerül megrendezésre Topolyán egy csodás környezetben a Vajdasági Magyar Táncszínház és Sokadalom, ahol Bácsfeketehely képviselőjében a Kónya Táncgyűttes volt jelen ezen nagyszabású rendezvényen.

Második éve került be együttesünk azon Táncgyűttesek közé, akik a rendezvény záró gálaműsorában léphetnek együtt színpadra.

Felejthetetlen élmény volt táncosainknak kb 300 néptáncossal együtt ropni és együtt létezni a nagyszínpadon.

Az idei évben is tematikus volt ezen gálaműsor, a Kónya Táncgyűttes Nagykunsági táncanyaggal, Túrkevei, Karcagi táncokkal készült származásunkhoz híven.

A továbbiakban sem áll meg a munka és ami biztos, hogy az idei évben egy táncszínházi előadással is igyekezni fogunk megörvendeztetni Bácsfeketehely lakosait.

Szakács Tamás
ME elnök.

Új kamion a községnek

Kishegyes község egész területén bevezetik a szelektív hulladékgyűjtést.

Kishegyes község – Vajdaság területén – az élen jár a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével. A község három települése közül Kishegyesen már működik az úgynevezett két kukás rendszer. Pénteken a környezetvédelmi minisztérium új szemetes kamiont adományozott a Komunál Községnek, ennek köszönhetően az egész község területén bevezetik a szelektív hulladékgyűjtést. Az új kamiont Jaksza Róbert, a minisztérium államtitkára adta át Marko Lazićnak, Kishegyes község polgármesterének. A fejlesztés kapcsán Marko Lazić elmondta, a községnek nagy szüksége volt az új kamionra.

– Ezzel a kamionnal befejeztük a község gépparkjának felszerelését. A zöld kukákhoz és a szemetes konténerekhez már volt megfelelő kamionunk, az új kamionra a kék kukák elszállításához volt szükség – mondta a polgármester, majd hozzáfűzte, Kishegyes községről az összegyűjtött hulladékot a topolyai hulladékudvarba szállítják, onnan pedig a békovai hulladékfeldolgozóba.

A kamion beszerzése visszahúzódik azokba az időkbe, amikor Juhász Bálint volt a községi képviselő-testület elnöke – számolt be a médiának Oroszi Sándor, a községi képviselő-testület mostani elnöke.

– Juhász Bálint kezdeményezése volt a két kukás rendszer bevezetése Kishegyes községben. Csóka után

Kishegyes településen másodikként vezettük be ezt a rendszert. Hogy a község másik két településén is bevezethessük, ahhoz szükség volt egy 16 köbös szemétszállító kamionra. Az erre vonatkozó kérvényünket átadtuk a környezetvédelmi minisztériumnak, és most sikeresen realizáltuk a projektumot. Ennek köszönhetően hamarosan Bácsfeketehegyen és Szikicsen is beindul a két kukás, szelektív hulladékgyűjtés – mondta Oroszi Sándor.

Kishegyes község területén mintegy 4 ezer háztartásból szállítja el a szemetet a Komunál Község – mondta lapunknak Zabos Tibor, a község igazgatója.

– A zöld kukás rendszerben 4 ezer háztartásból szállítjuk el a szemetet, a szelektív hulladékgyűjtést pedig sikeresen bevezettük Kishegyes község területén. Ez csaknem 1800 háztartást jelent, de mivel eddig csak egy kamionnal dolgoztunk, ezért nagyon nehéz volt megoldani a logisztikát. Emiatt nagy szükség volt még egy kamionra, s most, hogy megérkezett, a másik két településen is bevezetjük a szelektív hulladékgyűjtést. Ez még mintegy 2 ezer háztartást jelent – fogalmazott Zabos Tibor, majd hozzáfűzte, az új kamionnak köszönhetően 4 ezer háztartásból szállítják majd el szelektíven a hulladékot.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

Jóska, mit hozott a posta

Egy időben ez sláger volt, már olyan értelemben is, hogy a posta, vagyis a postás levelet hozott, vagy esetleg üdvözlőlapot, képeslapot. Valójában a közelmúltig nagy hagyománya volt a levelezésnek. Képeslapokat küldtünk a rokonoknak, ismerősöknek egy-egy nyaralásról, kirándulásról lehetőleg az adott város nevezetességeit ábrázoló fényképekkel ellátva. Alig pár évvel ezelőtt egy crnagorai tengerparti kisvárosban csupán nagy megpróbáltatások árán tudtunk képeslapot vásárolni, arról is lemondva, hogy az adott települést ábrázolja, ami szintén arra enged következtetni, hogy nincs is rá kellő igény. A levelezés az adott kor a kapcsolattartás egyik legelterjedtebb formája volt, mindaddig míg a mobiltelefonok villámgyors elterjedése és használata aránylag rövid idő alatt a háttérbe szorította, szinte megszüntette, amely természetesen oda vezetett, hogy levélkézbesítőre, vagyis postásra sincs szükség oly létszámban, mint korábban. A postások napjainkban elsősorban a számlák, az intézmények egyéb küldeményét, felszólításait kézbesítik a polgároknak, ezek közé tartozik többek között a villanygazdaság által küldött havi számla is. Településünkön ez a megoldás mind addig működött is, míg a két kézbesítőből egy maradt, aki gyakorlatilag nem győzi kellő időben eljuttatni a küldeményeket a megadott címekre. Ez az eset a villanyszámlákkal kapcsolatban is. A polgárok jelentős többsége késve kapja meg a villanyszámlát, nem tudja már határ időn belül befizetni a kért összeget és így elesik az 5%-os kedvezménytől, amelyet az áramszolgáltató csupán akkor veszi figyelembe és számolja el, ha a számla a meghatározott időhatáron belül van kiegyenlítve. Nem nagy pénz, mondhatják egyesek, azonban azok a kisnyugdíjasok népes taborának, akik 20 és 30 ezer dináros nyugdíjat kapnak, bizony nagyon is számít az

a pár száz dinár. Mert itt egy százas, máshol egy-két százas csúszik el és havi szinten összezsordogál egy összeg, ami némi odafigyeléssel megmaradhatott volna, amelyet akár más termékek megvásárlására is lehetett volna költeni.

A szemfülesebbek, akik információhoz jutottak, s tudják, hogy a villanyszámlák időben megérkeznek a postahivatalba, ezért személyesen elmennek érte és azt kikérik. Az idősebbek, akiknek egészségi állapota még megengedi szintén lesétálnak a postára, viszont van rá eset, hogy rokon, vagy szomszéd veszi fel a számlát, akik kérésére ugyancsak kiadják.

Csupán remélni tudjuk, hogy a közeljövőben rendeződik a helyzet és nem egy postásra hárul a feladat, hogy az egész faluban egyedül kézbesítse a küldeményeket. S, akkor, ha nem is azt mondjuk, hogy Jóska levelet hozott a posta, de legalább mondhatjuk, Jóska villanyszámlát hozott a posta.

Szukola Béla

Gyapjúmosók

A Szállási szemmel program keretében a bácsfeketehegyi Értéktár Bizottság 2024 augusztusában és szeptemberében a birkafeldogozás témakörében szervezett közösségi összejöveteleket: gyapjúmosás, fonás, kötés, nemezelés, hagyományos feketicsi birka-paprikás elkészítése került terítékre a Hungarikum Bizottság támogatásával. Az események célja a visszatanítási lehetőség biztosítása volt, és az alkalmakat összesen 17 felnőtt és 25 gyerek ragadta meg. A Szállási szemmel pályázati anyagának megírásakor felsejlett előttünk egy kép, mely azonnal el is illant: hogy eljöhete még egy olyan idő, amikor állattartással és élelmiszerünk megtermelésével önellátókká válhatnánk mi feketicsiek újra, mert képesek vagyunk rá, hiszen eleink is képesek voltak, bennünk is meg kell legyen az az erő... Sőt, nekik sokkal nehezebb volt, mert mindent kézzel kellett csinálni, még a vizet felhúzni is, ma pedig eltekerjük a csapot, és jön a melegvíz...

Szóval annak ellenére, hogy megjelent egyszer képzeletünkben egy kósza álmokép, hogy az önellátás és a természettel egy ritmusban létezés az a jövő, melyet örökségként a génjeinkben hordozunk mindannyian, és akár meg is teremthetnénk – mi nem ragadtattuk el magunkat, igyekeztünk a realitás talaján maradni, és abban a hitben készítettük el a program tervét, hogy egyet tehetünk csak: megőrizni az emlékezetben azt a kort, amikor elődeink valódi tejet ittak és a tyúkok alól szerezték be azt a tojást, amiből a rántottát sütötték. Nem voltak kiszolgáltatva cégnek, főnöknek, üzletláncnak, sem a mai világot behálózó fogyasztói sodrásnak. Csak egy valaki állt felettük: a jóisten. Vele pedig igyekeztek jó viszonyban lenni. Gondoltuk, lejegyezzük erről az időszakról, amit az emlékezet megőrzött, plusz egy-két apró mozzanatot vissza is idézünk alkalmi összejöveteleken. Ha már a magyar tanya kiemelt nemzeti érték, és nekünk elég

szoros kötődésünk van hozzá, ha csak azt vesszük figyelembe, hogy 1944-ben a feketicsi határban 208 darab szállás szerepel a kataszterben, melynek 105 esetben magyar a tulajdonosa (a többi esetben sváb). Ha a magyar agrárminisztérium is aláírja, hogy „A tanya a nemzettermelő és fenntartó paraszti gazdálkodás évszázados tapasztalatait, hagyományait hordozza”, akkor úgy illik, hogy ezeket a hagyományokat mi is ismerjük, hiszen a miénk is, és hát sosem árt tisztában lenni a gyökereinkkel.

Efféle meggyőződésekkel fogtunk hozzá augusztus második felében gyapjút mosni hagyományos eljárással. Gondoltuk, ellessük a módszert, és kamerával rögzítjük a mozzanatokot, hogy megmaradjon az utókor számára. Megszerveztük az augusztus 21-i gyapjúmosó alkalmat, aztán szeptember hetedikén csatlakoztunk a szüreti napi rendezvényhez: asszonyaink kipróbálták a rokkán fonást, Szombati Mari néni és lánya, Fekete Mari néni a gyapjúzokni kötését tanították, a legtöbben pedig nemeztáskát készítettek. A gyerekeknek délután nemezelő mesedélután szerveztünk, Papp Juli nénivel pedig karkötőket szőttek gyapjúból. Az eseményre meglepetés finomságokat hoztak szorgos kezű asszonyok: Delonga Juli néni, Hajdú Vali, Kórizs Mária, Konc Julika néni, Halasi

Anikó, Molnár Juci néni – csak olyasmit, amit öreganyánk is szokott (például almáspite, vaníliás koszorú, hókifli, túros és tepertős pogácsa). A tájmúzeum teraszán folyt a munka, így a kíváncsi nézelődők is falatozhattak. A kultúrotthon előtt szerveztük meg ezen a napon a birkabőr- és gyapjú termékeket készítő kézművesek kirakodóvásárát. Szeptember 21-én szerveztük meg a visszatanolási alkalmat férfiak részére,

akik Lódi Gáspár útmutatásai alapján hagyományos feketicsi birkapaprikást készítettek. Ugyanekkor került sor az anya-gyerekek közös nemezeli foglalkozásra, ahol ülőpárnák készültek. Nem tudom, mi volt a gyerekek számára nagyobb élmény, hazavinni a saját kezűleg készített párnát, vagy a foglalkozást követő spontán bújócska a gazdasági udvarban... Összegezve azt láthattuk, minden tervezett program szépen lezajlott, sok mindent kipróbáltunk, megtanultunk.

De történt valami, amire nem számítottunk. Az a 10-12 asszony, aki „tanulóként” vett részt a külsős szakemberek (Békésapáti T. Zsófia palicsi nemezkesztő mester és Lazarevics Teréz szabadkai szövőnő) gyakorlott keze, de főként a helybéli Delonga Julianna egykori tapasztalatai és kiapadhatatlan segítőkészsége vezetése alatt lezajlott gyapjús programsorozaton – egyszerűen csak olyan mértékben bevonódott érzelmileg, hogy kiszabott időponton túl is össze-össze ült egy gangtraccsra, hogy azért még egy kicsit meg is tépje azt a mosott gyapjút, ne vigyük már így a kártolóhoz... Aztán a kiszabott gyapjúadagon túl előkerült még pluszban két zsák gyapjú, hát megint összeszaladtak, legyen már kimosva az is, nem baj, hogy nem írja elő a programterv. Előkerült közben itt-ott egy-egy 50-60 éves gyapjúpaplan, és kiderült, hogy megvan még az a gyapjúpaplan-készítő felszerelés is, ami a legendás Eta nénié volt valaha, aki a faluban rendelésre csinálta a paplanokat azelőtt, hozott anyagból. Mindig kellett stafírungra... Nem rögzítette fényképezőgép, sem kamera azokat az arcokat, amikor a saját kézzel mosott, puha rolniba fésült gyapjú visszajött a kártólótól, és először megérintettük. A nemezeléshez készülődve csendesen, szinte lopózva léptünk be a szobába, ahol az asztalra ki volt készítve az öt rolni fésült gyapjú. Önkéntelenül is halkra fogtuk a szavunkat, úgy simítottuk végig a kezünkkel. És amikor a pillekönnyűre fésült gyapjú érintkezett a kézzel, amely mosta, amikor enyhén háziszappanos illata megcsapta az orrunkat, amikor óvatosan belefűrtük arcunkat a friss gyapjúfelhőbe, akkor felébredt bennünk valami olyan ragaszkodás a természethez, olyan tisztelet az ősök kétkézi munkája iránt, amit nehezen lehetne szavakba foglalni. Akkor megérezte, hogy átöröklődött, magunkkal hoztuk, él bennünk a szeretet a gyapjú iránt. Semmi sem ért véget.

H. Lódi Andrea

Húsz éves a Fecske

Megkérdeztük olvasóinkat

Településünk lapjának a megalapításától tekintve hihetetlen gyorsasággal elröppent ez a húsz esztendő, akárcsak a lapunk névadó, sebes röptű kismadárkája. Visszatekintve, visszagondolva a kezdetre talán vajmi kevesen jósoltak volna ilyen szép kort, pályát az újságnak. Szerencsénkre azonban a lapot ez idáig is egy eltökélt emberekből összeállt csapat írja, szerkeszti és a megjelentetéshez szükséges anyagiakat előteremti, annak érdekében, hogy a következő szám is napvilágot láthasson. Nyilván az

évek során ennek a csapatnak az összetétele változik, csatlakoznak újabb és újabb emberek, friss lendülettel, ötletekkel felvértezve, s vannak, akik csendben, halkán leteszik a lantot. Azonban a cél mindig is egy volt, egy közös gondolkodásmód, egy közös eltökéltség; a lapnak meg kell jelennie. A lap megjelenik, sőt évek óta már minden magyarul beszélő családhoz eljut, díjmentesen, köszönvén a Helyi Közösség tanácsának, valamint az alapító, Zöld Dombok szervezetének. S, hogy mi is a véleménye az olvasóknak az újságról, annak tartalmáról, kinézetéről? Nos, megkérdeztünk pár embert mondják el véleményüket ezzel kapcsolatban.

Lódi Miklós borász és séf.

Minden elfogultság nélkül mondhatom, hogy mára már egy szép küllemű és tartalmilag is gazdag újságról beszélhetünk. Már a megjelenésének a kezdeti szakaszában is támogattam, rendszeresen vásároltuk, olvastuk, sőt egy ideig egy rovatot is vezettem és írtam Egy bor, egy étel címmel. Amikor a munkám rövidebb-hosszabb ideig külföldre szólított itthon összegyűjtötték számomra az időközben megjelent kiadásokat. Valójában átolvasom az egész újságot, de azért van, amit előnyben részesítek és azzal kezdem az olvasást. Ilyenek pl. a régmúlt eseményeket felelevenítő írások, elsősorban Sárközi Ottília, valamint Kórizs József írásai, visszatekintés a múltba egykoron Molnár Károly írásai, az anyakönyvi híreket pedig mindig is rendszeresen követem. Annak ellenére, hogy sokoldalú, sok témáról jelenik meg tudósítás, írás, azért én bátorodom ajánlani, hogy a folyamatosan módosuló nyugdíjtörvényről is szükséges lenne beszámolni, hiszen sok embert érint, attól eltekintve, hogy a világhálón is elolvasható, ám nem mindenki tudja azt használni, főleg nem az idősebbek. Mivel településünk lakosságának jelentős része mezőgazdasággal foglalkozik célszerűnek látnám az aktuális mezőgazdasági pályázatok közzétételét is a lapban, habár az érintettek éről is ideje korán értesülhetnek a világháló jóvoltából. Szerintem egyedülálló és nagy dicséret illeti azokat, akik lehetővé tették, teszik, hogy a Fecske újság minden magyar családhoz díjmentesen eljusson Bácsfeketehegyen.

Hajmási Mária, édesanyám.

Faluhelyen az információ, a hír aránylag elég gyorsan terjed, mivel kis közösségről van szó, ahol az emberek többsége ismeri egymást. Ettől függetlenül én várom a Fecske újságban megjelenő tudósításokat, írásokat. Nagy előszeretettel olvastam Dr. Kerekes József nyugalmazott főorvos orvosi tanácsait, intelmeit, most viszont Dr. Kasza Bálint írásai kötik le a figyelmemet, szeretem a riportokat, a múltidéző írásokat. Valójában átolvasom az egész újságot, igaz a kedvenc rovataimmal kezdtem. Szinte már a lap alapítása, megjelenése óta vásárlója vagyok – a kiadványok jelentős részét meg is őriztem – illetve már pár éve díjmentesen

kapjuk, amiért nagy köszönet az illetékeseknek.

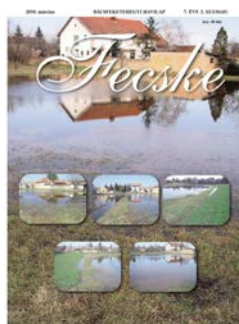
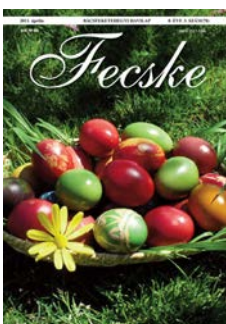
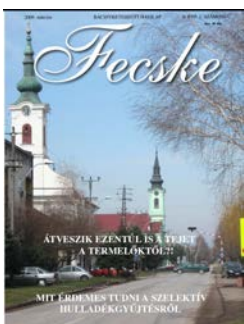
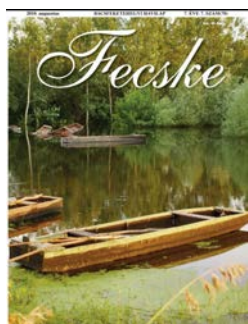
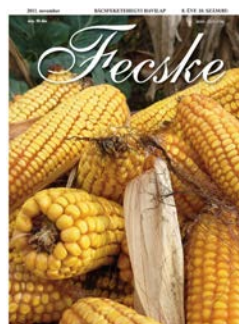
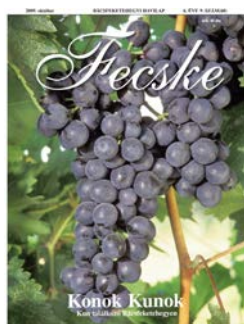
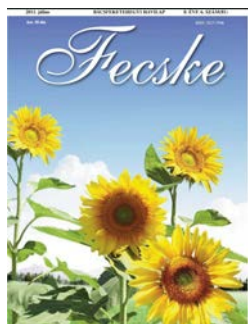
Kovács Jenő, nyugdíjas.

A kilencvenes évek elejéig a helyi Mezőgazdasági Szövetkezet növényvédelmi osztályvezetőjeként dolgozott. Ma Magyarországon, Bordányban (Mórahalom közelében) él, nyugdíjas.

Attól eltekintve, hogy hosszú évek óta Magyarországon élek rendszeresen hazalátogatok, főleg, amióta nyugdíjas lettem, szinte minden hétvégén itthon vagyok. Lányoméék idehaza rendszeresen kapják a Fecske újságot, így én is informálódhatok az itthoni

Ali Piroska, nyugalmazott titkárnő.

Világ életemben szerettem olvasni, elsősorban a Magyar Szót-t – amelyet ma is járatok – és a Dolgozókat vásároltam a korábbi esztendőkből, majd amikor a Fecske faluújság napvilágot látott, már az első számtól rendszeresen megvásároltam. Érdekes módon a végén kezdem az olvasást, majd szép lassan, napok folyamán átolvasom az egész újságot. Az anyakönyvi híreket figyelemmel kísérve láthatjuk milyen nagy az eltérés a számok tekintetében a natalitás és a mortalitás között, illetve az etnikai hovatartozás tárgykörére is rámutat, amely a falu lakosságának az összetételének folya-

eseményekről az írott sajtóban, azonban, ha a helyzet úgy hozza, akkor az interneten olvasom el. Valójában mindent elolvasok, természetesen vannak írások, rovatok, amelyek megragadják a figyelmemet és azzal kezdem az olvasást. Az anyakönyvi híreket is követem, s talán az érintett meg a legmélyebben, amikor az elhalálozottak nevei között közeli ismerőst vélek felfedezni. Hallom az ismerősöktől többen átugorják az Akkor gondolkozzunk című rovatot, amelyben valójában olykor-olykor görbe tükröt tart Csaba a társadalom elé, igyekeztvén a realitás talaján maradván. Bordányban ahol élünk szintén van helyi újság, azonban szemmel látható a különbség. A Fecske borítólapja színes, ami küllemében már eleve tetszetősebbé, szebbé teszi, valamint a lap tördelése, megszerkesztése is áttekinthető, könnyű olvasatú. Legőszintébb gratulációm, jókívánságomat küldöm a lap minden munkatársának a húsz éves bácsfeketehegyi Fecske újság fennállása és megjelenése alkalmából!

matos megváltozását tükrözi. Kedvelem a falu múltjáról szóló írásokat, és a most indult beszámolókat a tanyasi szokásokról, praktikákról, ételekről, és természetesen az egészségügyi rovatot. Előszeretettel olvasom az Akkor gondolkozzunk című rovatot, igaz sok esetben első olvasásra nehezen értelmezhető a bújtatott utalások, célzások végett, azonban nem szégyen akár kétszer is átolvasni a cikket, hogy a pontos mondanóját megértsük.

Személy szerint nem hiányolok a lapból semmit. A falunkról szól, az itt élő emberekről, az itt történő eseményekről kapunk tájékoztatást különböző témakörökben. Természetesen kinézetre, küllemre sokkal tetszetősebb, mint a kezdeti időszakban, minőségesebb, a betűszedés is megfelelő, könnyen olvasható az idősebb korosztály számára is. Én ilyenek szeretem a Fecskét!

Szukola Béla

Búcsú Édesapámtól

írta-fordította személyesen magyar nyelvre Butscher Viktor
Németországból

1944 kora őszen falunkban felbomlott az élet, bezárták az iskolát, a rövid ideig szolgáló idegen magyar közjegyző és a rend őrei is elmenekültek. Lovas járművekkel felállt menekülőoszlopok készültek menekülésre, mert elterjedt a közeledő Vörös Hadseregtől való félelem, valamint rémület volt mindenhol.

Kereskedőként szorgalmas, ambiciózus és derekas üzletember volt az én édesapám. Általában kevés időt szánt ránk, gyerekekre. De akkoriban, azon a késő őszi délutánon, 1944. október 18-án, barátságos, szelíd modorú, szinte gyengéd volt hozzám. Akkor nagyszüleim háza előtt a Friedhofgasse-ban (Temető utca) búcsúztunk el egymástól, örökre, ahogyan az később be is bizonyosodott. Apám a Hitler-katona egyenruhájában, én, mint kicsi sápadt fiú, mindössze kilenc évesen, csendesen zokogtam, tele nyugtalansággal. Apámat csak néhány héttel korábban sorozták be. Most ő és egy sorstársa a közeli Verbász városban katonai megbízást kaptak. A falunkban annyi kerékpárt kellett összeszedni, amennyit csak lehet és vigyék be a katonai egységükbe. Most ott állt négy vagy öt bicikli. Nem emlékszem, hogyan oldódott meg a nehéz feladat, a teher, de apám ügyessége és fizikai ereje kitartott, feladatot teljesítette. Nagyszüleim, az energikus nagyanyám és a jóhiszemű, de szemlátomást megöregedett nagyapám, aki azon a délután kint ült a kerti padon és hangos ásítózással vont magára a figyelmet. De gyanítottam, hogy az élénk nagyanyám fekete sváb fejkendője alatt ott derengett az eldugott poros bankjegyköteg. Amiatt is aggódott, amelyet alig néhány nappal azelőtt az egyik kíváncsi felfedezőtam során megtaláltam a magasan lógó nagy barna faliorában. Csodálkozva majd leestem a székről, amit azért tettem fel az asztalra, hogy egyszer a szoba magasabb szféráját is kikutassam. Leugrottam, kicsit meg is szédültem. Váratlanul rátaláltam egy családi titokra, a számomra sok spórolt pénzre. Még most is, amikor

elbúcsúztam apámtól, azon kaptam magam, hogy ingatag talajon állok, kapaszkodtam az erős egyenruhás lábába. Felnéztem rá és könyörögtem, hogy engedje meg hogy magával vigyen. Mi van, kérdezte tőlem tetetett meglepetéssel - akarsz jönni a katonákhoz? Igen - mondtam könnyes hangon - a katonákhoz! De ezt nem lehet, mondta, megrázta a fejét és a szemei melegen és szomorúan néztek rám. Időközben az igazi pokoli zaj egyre erősebb lett: a Vörös Hadsereg közeledik és az oroszok lövedékek és ágyúgolyók ezreit lőtték a levegőbe. A falu és a környező mezők felett az egész levegő megtelt fülsüketítő hanggal. Az egyre közeledő zaj már jól hallatszott, jelezve a két katonának, hogy ideje indulni és a visszautat kerékpárokon tegyék meg. A búcsú rövid volt. Utánuk integettünk és gyorsan bementünk a házba.

Az a nagy barna faliora folyamatosan ketyegett, a nagyszüleim pedig leültek az ágy szélére olyan megadással, amely megfelelt helyzetünk tehetetlenségének, amit a sors további rendelkezéseitől várni lehetett. Jőmagam leguggoltam egy kis zsámolyra és félve bámultam a nagy térképen Oroszországra, amit kiterítettem magam előtt a padlón. Így telt el egy óra, és én még mindig feszülten néztem a hatalmas kiterjedések és nagy folyók országát. Mi hárman a szobában halálra rémültünk, amikor erőteljes lépteket hallottunk az udvaron, amelyek gyorsan közeledtek. Hirtelen kinyílt a szoba ajtaja, és a szívem megállt. Egy orosz katona ott állt az ajtókeretben, de csak a durva csizmáját láttam. Ennek most kellett megtörténnie, az életünk egy fityinget sem ért többet abban a pillanatban. Az előttem lévő nagy zöld területet színlelt figyelemmel csendben nézve magamba kíméletet kértem. Biztos így volt ez a nagyszüleim életében is, akik nem mertek megmozdulni sem az ágy szélén. Akkoriban a horror legrosszabb pillanata lehetett számunkra. De a katona még mindig habozott, és én éreztem, jéghideg fürkésző tekintete végigsöpör a

helységen, a géppisztolya készenlétben... Egyszer csak megmozdult és felém jött! Ott állt a szörnyű orosz katona közvetlenül mellettem mint egy óriás, teljes fegyverzettel. És úgy tűnt, elgondolkodott. Egyszer csak éreztem, hogy a kezét könnyedén a hajamra helyezi. Félve nekimerészkedtem és felnéztem. Egy nagy, sisakos, széles parasztcot láttam, aki jó hosszan nézett rám, melegen és szomorúan, szinte úgy mint édesapám egy-két órával előbb. Aztán a katona elővett a zsebéből egy kis bőrlabdát. Remegő kézzel és hitetlen csodálkozással vettem át a labdát. Utána az orosz két-három nagy lépéssel gyorsan elhagyta kis

szobánkat. Ő volt az első orosz életemben, akit láttam azon a napon. Ugyanazon a napon, amikor éppen csak hogy örökre elbúcsúztam édesapámtól. A nagyszüleim még sokáig nem mozdultak. A csend sokáig tartott. Csak a nagy barna falóra egyhangúan ketyegett a falon, mintha mi sem történt volna...

A „Búcsú” címszó alatt megjelent németül: Az emlék megmarad. Dunai sváb irodalom 1945-től. Antológia. Szerkesztette és bevezetőjét írta: Stefan Teppert. 1. kötet 508f.)

Mit is jelent a „Namaste”?

A jógaoktatók az óra végén gyakran használják a köszönést: „Namaste”. De mit is jelent ez a szanszkrit nyelvű kifejezés és mi a valódi jelentősége? A Namaste kéztartás kifejezi a mindannyiunkban jelen lévő isteni fényt, amelynek fizikai helye a hindu hagyomány szerint a szívcsakránál található. A tenyerek szív előtt történő összeérintése azt jelképezi, hogy benned magamat tisztetem, vagyis a benned élő fény, a bennem élő fény, azaz egy és ugyanazon forrásból származunk, EGYEK vagyunk.

A Namaste szó jelentése

A nama szó azt jelenti, meghajlás, leborulás; as jelentése én; a te pedig nem más, mint téged. Így a namaste szó szerint azt jelenti: „Meghajlok előtted.”

A Namaste kéztartás

Érintsd össze a két tenyered a szívcsakra előtt, csukd be a szemed, hajtsd le a fejed, leszeg az áll. Úgy is végezheted, hogy először a homlok közepére, a harmadik szem területéhez érinted a kezéd, lehajtod a fejed, majd ezután hozd le a kezeket a szív elé. Ez a gesztus a tisztelet egy nagyon mély formáját jeleníti meg. A nyugati világban általában a kéztartáshoz tartozik a namaste szó hangoztatása, Indiában maga a kéztartás kifejezi a szótagokhoz kapcsolódó jelentést, ezért nem szükséges szóban is kimondani.

Amikor összeérnek a kezek a szív előtt, az isteni szeretet áramlásához kapcsolódunk. A fejet hajtás és a csukott szempár az elme lecsendesítését szolgálja mindehhez. Remek meditációs technikaként is alkal-

mazható, ha kényelmes ülésben a fentiekre koncentrálni fordulsz befelé, a szívcsakrára fókuszálva.

Egy oktató és a tanítványa a Namaste segítségével kapcsolódhat egymás energiájához, hiszen egymás szeretetén keresztül tudjuk megtapasztalni az időtállót, a kozmikusot, az isteni minőséget, mentesülve az ego kötelékeitől. Ha a tisztelet és szeretet kölcsönös egymás iránt, igazán mély lelki egységet lehet megtapasztalni.

Hogyan használd gyakorlásod során?

Ideális esetben mind az óra elején, mind az óra végén elhangozhat a Namaste, azonban sok oktató inkább az óra végén alkalmazza, a gyakorlás befejeztével – amikor a résztvevők ellazultak, és a légkör békés –, így fejezve ki háláját, jókívánságait, tiszteletét tanítványai és mesterei felé. Azaz meghajol az előző generációk bölcsessége előtt, miszerint mindannyian egyek vagyunk, ha a szívünkben cselekszünk.

Fekete Tímea

Forrás: <https://kezdoyoga.hu/blog/mit-is-jelent-a-namaste/>

Sütőtökös-csirkés bolognai

Sokféle bolognai-s étel létezik, és nem kell feltétlenül spagetti tésztával készítsük, főleg ha épp híján vagyunk ennek. Próbáljuk ki ezt a különlegesebb ízvilágú, krémes, sütőtökös, őszi fogást, jól fog esni a hűvös, esős napokon (is).

Hozzávalók:

- 500 gr darált csirkehús (vagy pulyka)
- 200 gr nyers sütőtök (vagy édes krumpli)
- 1 közepes fej vöröshagyma
- 3-4 cikk fokhagyma
- 2 evőkanál sűrített paradicsom
- 2 evőkanál kukoricakeményítő
- kb. 250-350 gr száraz tészta (lehet spagetti vagy makaróni tészta is)
- só, bors, paprika, oregánó ízlés szerint
- kevés olaj a sütéshez (2-3 evőkanál)
- parmezán a tálaláshoz

égjen meg), szórunk rá kevés piros paprikát, gyorsan keverünk egyet rajta, majd jöhet bele a kockákra vágott sütőtök vagy édes krumpli. Pici vizet töltünk rá, majd kb. 3 percig pároljuk. Ezután fokhagymanyomóval törjük össze a fokhagymacikketeket, keverjük ezt is bele a hagymás, sütőtökös keverékbe. Rögtön jöhet hozzá a darált hús, nagyon kevés vízzel felöntjük, jól összekavarjuk, és fedő alatt készre főzzük. Lehet csak apránként adagolni hozzá a vizet, sose ússzon benne a folyadék, illetve rá is piríthatunk kicsit. Sózzuk, borsozzuk.

- Miután készre sült (megpuhult) a hús, hozzákeverjük a paradicsomos krémet is. Ehhez 2 ek sűrített paradicsomot kikeverünk 2 ek kukoricakeményítővel, ízlés szerint oregánóval (elég 1-2 csipet) és nagyjából 1 dl vízzel, de lehet kevesebb is, a lényeg, hogy egy krémesebb állagot kapjunk.

- Ha hozzáadtuk a csirkés raguhoz a paradicsomos krémet, akkor jól összekeverjük, ha túl sűrű lenne,

Elkészítés:

- Először tegyük oda főni a száraztészta, hogy mire kész lesz a ragu, a tészta is meg legyen főve. Fedő alatt hagyhatjuk melegen tartva, míg kész lesz az étel többi része.
- A sütőtököt vagy édes krumplit kisebb darabokra kockázzuk fel, a hagymát aprítsuk szintén apróra. Egy mélyebb serpenyőben vagy lábasban 2-3 ek olajon elkezdjük pirítani a hagymát, miután megpirult (ne

kevés vízzel pótoljuk, majd fedő alatt még néhány percig összerotyogtatjuk. Megkóstoljuk, hogy kell e még fűszerezni sóval, borssal.

- A csirkés ragunak a végén krémesnek kell lennie, ne tocsogjon a folyadéktól, de főleg száraz ne legyen, a lényeg, hogy szaftosan kell összekeverni a főtt tésztával.

- Még melegen reszeljük rá bőven a parmezánból, és fogyasszuk melegen az ételt.

H.Sz.

FECSKETO LL

Ősz van

Már az ősz járja az utakat.
A nap sugarai még kacsintanak,
szél kócolja a hajakat,
sárga, vörös avarban
kis gyerekeket láttam,
önfeledten játszanak.
Korán jön az esti alkonyat,
és vele van a borús hangulat.

Már az ősz járja az utakat.
Eső mossa a poros házakat,
az emberek sálat, kabátot hordanak,
sárban, pocsolyában
kis csizmák majd kacagva ugrálnak.
De a kora esti alkonyatra
rá nyomja bélyegét a borús hangulat.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Ljumni és Eljvana Krasnići kislánya
Blerona
Gzim Krasnići és Elizabeta Bunjaku kisfia
Avdulah
Török Tamás és Bezzeg Elvira kisfia
Tamás

Elhunytak

Vladimir Baranovski augusztus 13,
68 évében
Tóth Etelka szül. Balog Etelka augusztus
20, 86 évében
Slavica Miladić szül. Jovanović augusztus
26, 68 évében
Fehér István augusztus 25, 76 évében
Id. Bányai Sándor szeptember 11,
85 évében
Mitić Slobodan szeptember 14, 64 évében
Cellik Snežana szül. Hukić Snežana
szeptember 19, 51 évében
Aranka Tušup szül. Palinkaš október 1,
77 évében
Dragica Zeljković szül. Popović október 4,
72 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kasza Bálint, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Simonyi Zsófia, Szakács Tamás, Juhász Attila. Készült Bácsfeketehegyen a P.S. Print & Design nyomdában 2024. október.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004). – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illustr. : 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

